

آیت ا...

قرآن

ضمیمه کتاب و داستان روزنامه جام جم
سه شنبه ۷ تیر ۱۴۰۱ • شماره ۱۶۹

سه جستار درباره کتاب‌های تازه انتشارات روایت فتح به قلم آزاده جهان‌احمدی

روز منطقه، پرچم اسلام و تشیع را بر فراز مسجدها و منواره‌های بالا برد، که خاک مرگ بر آن‌جا پاشیده شده بود، سید مصطفی را به پدیده‌ای تبدیل کرده بود که فقدانش ضریبه بزرگی نه تنها برای ایران که برای اسلام به شمار می‌رفت. حالامی شود فهمید و نوشت از کتابش بگذرد، چه کار سخت و حساسی از او فاصله بگیرد و با سکوت از کتابش بگذرد، است. جهان‌احمدی فارغ از سختی که بتواند از گفته‌های آنها برای نوشت این کتابی خواندنی، مجبور بوده کتابش را در حجم اندکی به سامان برساند که این هم بی‌شک دشواری کارش را دوچندان کرده است. او البته به خوبی از تجربه‌اش در نوشت این کتاب دیگر درباره آقاسید علی قاضی طباطبائی و آیت‌الله سید حسین بروجردی بهره برد و اجازه نداده خلاصه‌گویی از زندگی بزرگان، متن نهایی اش را تحت تأثیر قرار دهد و خواندن را نگشت به دهان رها کند.

آشنایی، اهمیت اصل موضوع چندان روشن نمی‌شود. در واقع گرچه نویسنده اوضاع خانوادگی و به اصطلاح اندرونی بیت را به حد کفايت و به خوبی روایت کرده و آشکارا در توصیفات مربوط به زندگی شخصی ایشان قوی تر عمل کرده اما در پرداختن به اوضاع اجتماعی و دادن اطلاعات سیاسی به حداقل ها بسته است. البته می‌توان این فرض را در نظر گرفت که شاید حجم مشخص شده برای کتاب، در ایجاد این نتیجه بی تأثیر نبوده باشد. در انتها یادگفت این کتاب کم حجم، در مورد زندگی این مرجع عالیقدرت اطاعاتی جامع و مفید در اختیار خواننده مشتاق قرار می‌دهد و خواندنش برای دریافت تصویری کلی از زیست اجتماعی و فردی یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مراجع جهان تشیع توصیه می‌شود.

نویسنده در این کتاب، برخلاف دیگر آثار این گونه، به دنبال ارائه مسیر سیر و سلوک و بیان صرف حالات عرفانی و مکافات روحانی نیست؛ به این که بعض این بدون مقدمه و بدون آمادگی‌های قبلی این حلالات و مکافات و ارائه دستورالعمل‌های سلوکی و ریاضت‌های شرعی، سبب زدگی و دورشدن مخاطب از این مسیر می‌شود یا ورود ناشیانه و بدون آمادگی در این مسیر راه همراه خواهد داشت. البته بنده مخالف رویکردهای دیگر در زمینه عرفان و سیر و سلوک عارفانه نیستم اما مخاطب‌سنجی و مخاطب‌شناسی، دو مؤلفه بسیار مهم در این باب است که عملکرد درست در این مورد، باعث می‌شود هر مخاطبی، کتاب هم سطح خود را مطالعه کند. نویسنده در این کتاب، مخاطب کامل‌اناشنا با سید علی آقاقاضی را به سطح بالای از شناخت می‌رساند و احتمالاً بهترین کتاب برای شروع آشنازی با زندگی و زمانه و احوالات ایشان است اما برای کسی که آشنازی قبلی با زندگی سید علی آقا دارد، گمان نمی‌حرف جدیدی داشته باشد. نویسنده در این کتاب کم حجم اما غنی، در صدد نوشت این کتاب زندگی‌نامه‌ای است که با قلمی شیوه و روان کلیات مسیر پر فراز و فرود زندگی ۸۰ ساله یکی از بزرگ‌ترین عرفانی را می‌شود و در این امر نیز موفق بوده است.

زندگی پیچیده آقاسید مصطفی

این که در بین کتاب‌هایی با موضوع زندگی آیات‌الله عظام، یک عنوان هم به زندگی آیت‌الله سید مصطفی خمینی اختصاص پیدا کند، کار هوشمندانه‌ای است. تا وقتی حضرت امام در قدیمیات بودند، حساسیت‌های ایشان در معرفی و پرداختن به زندگانشان و پس از آن هم، سرعت تحولات کشور و درگیری با مشکلات و مسائل گوناگون، مانع از این شده بود که کتابی در خور و مناسب درباره این شخصیت منحصر به فرد نوشته شود. همسر آقاسید مصطفی روحیات حساسی دارد که جوانمرگی همسر و برخی حاشیه‌ها برای پرسش، این حساسیت‌ها را بالا برده است، چه این که نگارنده تلاش زیادی کرد تا دیدار یاتامی هر چند کوتاه و مختصر بین نویسنده کتاب با ایشان برقرار شود که نشد! شاید همین حساسیت‌ها بوده که در این سال‌ها کسی سراغ چنین موضوعی نرفته است. در کتاب «آیت‌الله سید مصطفی خمینی» هم به خوبی

میثم‌رشیدی‌مهرآبادی
نویسنده و منتقد

تصویر کلی از زیست اجتماعی

روایت زندگی علماء و مراجع شیعه، خصوصاً به شکل زندگی نامه‌های داستانی برای نسل جدید، امری ضروری است؛ در عین حال برای جوانانی که زندگی بدون اینترنت و فضای مجازی برایشان غیرقابل تصویر است، سخن گفتن از سختی‌ها و مراحت‌های درس خواندن و گاه ساختن با کمترین امکانات برای دست یافتن به اهداف والا و انواع دیگر مواجهات زندگی، بیانی بخته و قابل فهم می‌خواهد.

پونه‌فضائلی
منتقد ادبی

خشوب‌خانه آزاده جهان‌احمدی که در کتابش از میان مراجع تقلید معاصر، سراغ آیت‌الله سید حسین بروجردی رفته، زندگی او را با قلمی شیوه و دلنشیں روایت کرده است. این عالم گرانقدر که علاوه بر داشتن درجات بالای علمی و فقهی، دستی هم بر آتش سیاست داشت، برای برخی شناخته شده و برای بیشتر خوانندگان امروزی ناشناخته است. کتاب با شرح تولد و دوران کودکی سید حسین شروع می‌شود و در ادامه با روایتی داستان گونه خواننده را با

کم حجم اماغنی

کمتر زائری را پیدا می‌کنی به شهر نجف و زیارت بارگاه ملکوتی امیر المؤمنین علی بن ابیطالب ببرود و سری به قبرستان شفگان از گیزروایی‌الاسلام نزد و مکررسی پیدا می‌شود به قبرستان وادی‌السلام برود و توفيق زیارت مزار کوهه توحید زمانه ما؛ سید علی آقا اقضی طباطبائی را از دست بدده. فقیه، مجتهد، حکیم و عارف و اصل سده گذشته و یکی از بزرگ‌ترین عالمان تاریخ شیعه و جهان اسلام، مردی که در تبریز زاده شد و در نجف به اوج عرفان رسید و در همان جا به دیدار معمودش شافت. در سال‌های اخیر برای آشنازی با زندگی و زمانه، احوال، شیوه سیر و سلوک و منش سید علی آقا اقضی کتاب‌های متعدد همانند «کهکشان نیستی»، «عطش»، «بحیر خروشان»، «اسوه عارفان» و چند کتاب دیگر با رویکردهای مختلف چاپ و روانه بازار کتاب شده است. یکی از این کتاب‌ها که به صورت مختصر و مفید و به صورت داستانی، زندگی این عالم بزرگوار را برای ما به تصویر کشیده است و در این بخش می‌خواهیم به شما معرفی کنیم، کتاب «زندگی سید علی آقا اقضی طباطبائی» است. این کتاب به قلم آزاده جهان‌احمدی سعی کرده است بازیانی ساده و به دور از تکلف‌های نوشتاری و با بیشترین حد توجه به مستند بودن روایت داستانی، مخاطب عموماً جوان را با زندگی سید علی آقا آشنا کند.

اسمعاعیل بنده خدا
کتابفروش

